

Abraham en Lot

De hoofdstukken 18 en 19 van het Boek Genesis bevatten voor ons belangrijke lessen. De ervaringen van twee gelovigen worden ons daarin meegedeeld. En hoe hemelsbreed verschilden die van elkaar! Abraham in gemeenschap met de Heer en Lot in Sodom. Hoe was het mogelijk dat er zo'n verschil bestond tussen twee mensen die de Heer vreesden? De oorzaak lag daarin, dat de een de weg van God bewandelde en een vreemdeling hier beneden was, terwijl de ander zijn eigen weg was gegaan en een burger van de wereld geworden was.

Abraham had God maar Lot had de wereld verkoren. Samen hadden zij hun vaderland verlaten om zich op het bevel van God naar een land te begeven dat zij niet kenden, en daar als vreemdelingen te wonen. Toen zij daar echter enige tijd geweest waren, bleek het dat het hart van Lot wereldsgezind was. Een ruzie tussen zijn herders en die van Abraham werd de aanleiding om te laten zien wat er in zijn hart was.

‘En Lot hief zijn ogen op, en hij zag de ganse vlakte der Jordaan, dat zij die geheel bevochtigde’ (Gen. 13:10). Daarheen wilde hij gaan. Die grasrijke streken, dat heerlijke Jordaanwater, die mooie steden trokken hem aan. Of de Heer daar met hem zou zijn, en of de inwoners van Sodom en Gomorra grote zondaars waren tegenover de Heer, daar vroeg Lot niet naar. Hij handelde naar de begeerte van zijn hart; hij had de wereld lief en daarom waren zijn ogen verblind.

Arme Lot! Hoeveel verdriet heeft hij zich op de hals gehaald en hoeveel zegeningen verbeurd. De afwijking was naar het lijkt gering, maar wat een ernstige en treurige gevolgen had zij.

Hoeveel Christenen zijn er niet gelijk aan Lot. Wel hebben zij zich tot de Heer Jezus gericht om vergeving van hun zonden te krijgen; wel vertrouwden zij op Hem om de hemel binnen te gaan; maar om Hem hier beneden te volgen en de voetstappen te drukken van Hem Die geen plaats had waar Hij Zijn hoofd kon neerleggen, daar hebben zij geen behoefte aan. Zij hebben nog geen beslissende keus tussen Christus en de wereld gemaakt. Sodom en Gomorra hebben voor hen te veel aantrekkingskracht om ze te kunnen verlaten.

In het begin gaat het meestal goed, maar al vlug openbaart de een of andere omstandigheid de echte toestand van hun harten. Het is verdrietig dit te moeten zeggen, maar het is waar. Als u misschien tot zo iemand behoort, als u nog niet zoals de apostel Paulus het kunt zeggen: ‘Want te leven is voor mij Christus en te sterven gewin’ (Fil. 1:21), dan vraag ik u: lees met aandacht en ernst de geschiedenis van Lot. Dat zijn ervaringen die u tot een waarschuwing zijn en die van Abraham mogen u tot een voorbeeld dienen.

Laten we in de eerste plaats enige ogenblikken onze aandacht richten op de ervaringen van Abraham. Omdat zijn hart volkomen met de Heer was en hij alleen Hem begeerde te volgen en te dienen, viel het hem gemakkelijk om de keus aan Lot te laten. Waarom zou hij ook kiezen daar hij zich door het geloof aan God toevertrouwde? De Heer zou hem geven wat goed voor hem was en wat hij nodig had. Dit geloofde hij en de Heer beschaamde dit geloof niet.

Zodra Lot toch van hem gescheiden was, beloofde de Heer hem het hele land te zullen geven wat hij met de ogen kon zien; en zei hem daardoor als het ware: nu je je aan Mijn liefde hebt toevertrouwd, zal Ik je laten zien dat Ik je meer kan geven dan de wereld biedt.

Wat een heerlijke ervaring! Lot mocht de waterrijke streken van Sodom in bezit nemen, Abraham had een beter deel gekozen. De Heer was met hem en dat is beter dan de schatten van de wereld. Een droog stuk brood onder de goedkeuring van God is beter dan bergen van goud en de grootsheid van de wereld.

Maar spoedig werd het nog duidelijker dat Abraham een beter deel gekozen had. Er ontstond oorlog tussen de koning van Sodom en vijf andere koningen. In die strijd werd Sodom overwonnen zodat alle inwoners gevangen genomen werden. Ook Lot bevond zich onder deze gevangenen (Gen. 14:12).

Daar is de eerste vrucht al te zien van zijn wereldsgezindheid. Terwijl Abraham in de grootste rust van de zegeningen van God genoot, werd Lot met al zijn bezittingen gevangen genomen. Zo gaat dat altijd. Zolang wij door de genade de eenvoudige weg van het geloof vervolgen, blijven wij helemaal buiten de wereldse gebeurtenissen, maar als wij de hoge en heilige positie als burgers van de hemel opgeven en een naam, een plaats en een deel hier op aarde zoeken, worden wij in de wereldse omstandigheden opgenomen.

Lot verbleef in de vlakten van Sodom en werd gevangen genomen door de vijand van de koning van Sodom (Gen. 14). Het is voor een kind van God een pijnlijke en bittere zaak om zich met de kinderen van de wereld te vermengen. Het is altijd tot groot nadeel voor zijn eigen ziel en voor het getuigenis tegenover anderen.

Abraham had echter niets met deze oorlogen te maken; hij kon met kalmte de ontwikkelingen in de wereld bekijken. Maar niet alleen dit, hij werd tot een heerlijk werk geroepen. De afzondering van de wereld stelde hem in staat zijn broeder die zich in de dingen van de wereld had begeven, van dienst te zijn en hem te redden.

In Genesis 14 zien we wat de vruchten zijn van een wandel met God. Het geloof maakt ons onafhankelijk van de wereld, maar niet onverschillig voor de moeilijkheden van onze broeders, ook al zijn die moeilijkheden het gevolg van hun eigen schuld. Het geloof overwint de wereld en biedt weerstand aan de verzoeken van de duivel. Dit alles zien wij bij Abraham. En als het geloof zich in zijn ware gedaante heeft laten zien, dan komt de Heer met de rijkdom van Zijn zegeningen.

Wat een verschil tussen Abraham en Lot. De laatste was een gevangen man, terwijl de eerste door Melchizédek, de priester van de allerhoogste God, gezegend werd. Gelukkige Abraham! De gemeenschap met zijn God stelde hem in staat om alles wat van Sodom kwam, te weigeren. Hij wilde niet dat men zou zeggen: 'Wij hebben Abraham rijk gemaakt'. Dat wij allen Abraham daarin mogen navolgen.

Maar de Heilige Geest laat ons nog treffender dingen zien. De Heer Zelf bezoekt Zijn vriend met twee engelen (Gen. 18). Hij ging niet naar de prachtige tempels en de mooie paleizen van Egypte, nee, Zijn hele hart ging uit naar de vreemdeling in Mamre, naar Abraham die te midden van een boze wereld zich erin verheugde dat God zijn deel was. Wat een vreugde voor Abraham deze hemelse gasten te mogen ontvangen en bedienen.

Hij stelt alles in het werk om hun eer te bewijzen. Van de tent loopt hij naar het veld en van het veld weer naar de tent, en hij vergeet zichzelf om anderen gelukkig te maken.

Maar een nog grotere vreugde zou hem ten deel vallen. Boven op de berg, waar men Sodom en Gomorra kon zien, bleef de Heer bij Abraham, terwijl de twee engelen doorgingen. En daar opende de Heer Zijn hele hart voor Zijn vriend. Hij deelt hem al Zijn plannen met Sodom en Gomorra mee. 'Zal Ik voor Abraham verbergen wat Ik ga doen?' zijn de heerlijke woorden die uit Zijn mond komen (Gen. 18:17). Wat een ogenblik. De Heer spreekt met Abraham en schenkt hem Zijn hele vertrouwen. Wat is het gevolg hiervan? Dat ook Abraham zijn hart uitstort voor de Heer en Hem al zijn wensen bekendmaakt. De vertrouwelijkheid van de Heer had Abraham uitgelokt ook vertrouwelijk te zijn.

Zo is het ook bij ons. De Heer, onze God, heeft ons Zijn hele hart geopenbaard; alles wat Hij gedaan heeft en wat Hij van plan is te doen, heeft Hij ons meegedeeld. Van vóór de grondlegging van de wereld af totdat de nieuwe hemel en de nieuwe aarde er zullen zijn, heeft Hij ons Zijn gedachten en plannen geopenbaard. Hij Zelf behandelt ons als Zijn vrienden, ja, wat nog meer zegt, als Zijn kinderen. Hij Zelf begint gemeenschap met ons uit te oefenen. En waarvoor dat alles? Opdat wij eveneens gemeenschap met Hem zouden uitoefenen en ons hele hart voor Hem zouden uitstorten. Net als Abraham kunnen wij met alle vrijmoedigheid onze wensen en begeerten aan God bekendmaken en Hem ons hart openbaren. Mochten wij daarin echte blijdschap vinden.

Welk een heerlijke positie nam Abraham in! Hij werd de voorspraak voor de arme Lot. Zijn trouw stelde hem in staat het medelijden van God te openbaren. En toen de volgende morgen de rook van Sodom en Gomorra opsteeg, kon hij boven op de berg dit ontzettende beeld zien zonder één ogenblik bang te zijn. Van Sodom verwijderd, werd hij alleen in zo verre met haar in verbinding gebracht dat hij de voorspraak was voor de rechtvaardige Lot.

Het zijn heerlijke ervaringen die Abraham meegemaakt heeft. En dergelijke ervaringen zullen allen meemaken die de weg van God bewandelen, die hun hart helemaal van de wereld afgewend hebben en voor wie de beloofde schat in de hemel is. Wel zien wij ook zwakheden en zonden in Abrahams leven, zoals bijvoorbeeld het laten voorkomen dat Sara zijn zuster was; maar zijn hart was volkomen voor de Heer en daarom werd hij rijkelijk door de Heer gezegend.

Pas dan, wanneer wij als vreemdelingen hier beneden wandelen, kunnen wij de hemelse zegeningen genieten en in de gemeenschap van God blijdschap vinden. Als wij onze rustplaats alleen bij God zoeken, kunnen zich wel moeilijkheden voordoen, maar ons hart zal gelukkig en tevreden zijn en de vrede van God zal onze harten en zinnen bewaren in Christus Jezus.

Laten we nu de ervaringen van Lot nagaan. Wij hebben al gezien in welke moeilijkheid hij kwam door de oorlog tegen Sodom. Op zichtbare wijze kwam de Heer hem tegen op zijn weg, maar het was voor Lot tevergeefs. Hij luisterde niet naar de stem van de Heer, omdat zijn hart gehecht was aan de wereld. Daarom keerde hij ook, ondanks dat God hem duidelijk had laten weten het niet goed te vinden, naar Sodom terug. Ja, hij ging zelfs nog verder nu: hij ging wonen in de stad zelf. In het begin lezen wij over hem: 'En Lot woonde in de steden in de vlakte, en zette zijn tenten op tot bij Sodom' (Gen. 13:12). Hierna ging hij in Sodom zelf wonen (Gen. 14:12) en ten

slotte vinden wij hem als een aanzienlijk en geacht man in de poort van de stad zitten, wat in die tijd een ereplaats was (Gen. 19:1).

Zo gaat het altijd. Als men een beetje van de Heer begint af te wijken, al is het nog zo weinig, spoedig gaat men iets verder, totdat men helemaal in de wereld verdiept is, ja zelfs door haar geëerd wordt. Als het hart wereldsgezind is, dan moet men uiteindelijk tot zo'n afwijking komen. Als men eenmaal de hemelse heerlijkheid uit het oog heeft verloren, en het hart gehecht is geraakt aan de dingen van deze aarde, dan begeeft men zich op glad ijs, op de weg van de zonde, in de macht van de satan. Denk hier toch ernstig over na. Zijn niet meerdere Christenen op de 'weg van Lot'? Hoe droevig zal hun einde zijn!

Laten we Genesis 19 eens overwegen. In de eerste plaats lezen wij dat de twee engelen in Sodom aankwamen en Lot in de poort vonden. De derde engel, de Heer Zelf, was bij Abraham gebleven; Hij kwam niet bij Lot. Waarom niet? Lot was in Sodom en met zo'n man kon de Heer geen gemeenschap hebben. Ja, zelfs de engelen weigerden bij hem in huis te komen en van zijn gastvrijheid te genieten. En als zij later toch komen, dan is dit niet om met Lot gemeenschap te hebben, maar om hem voor de treurige gevolgen van zijn slechte wandel te behoeden. Zij zeiden: 'Nee, wij zullen wel op het plein overnachten' (Gen. 19:2). Wat een antwoord voor Lot. Terwijl de Heer Zich door Abraham liet bedienen en Hem zijn hele hart liet openbaren, konden de engelen zelfs bij Lot niet in huis komen. Dat zijn de gevolgen van een wandel in de wereld. Men verliest de gemeenschap met God en het genieten van de hemelse vreugde en men is zelfs ongeschikt om met andere gelovigen gemeenschap te hebben. Niet tevergeefs vermaant de apostel Johannes daarom: 'Hebt de wereld niet lief, noch wat in de wereld is. Als iemand de wereld liefheeft, is de liefde van de Vader niet in hem' (1 Joh. 2:15).

Wat een ontzettend beeld vertoont zich voor onze ogen toen de engelen bij Lot in huis gekomen waren. Het rumoer van de mensen van Sodom, die Lot ondanks hun goddeloosheid 'mijn broeders' noemt, de verlegenheid waarin Lot zich bevond, wat hij allemaal moest doen om zijn gasten uit de handen van die goddelozen te houden, de strijd aan de deur en het gevaar waarin Lot kwam, met één woord: in alles zien wij de verschrikkelijke toestand van Lot.

Wat een tegenstelling met de heilige vrede in Abrahams tent! Hoe zullen de engelen zich verwonderd hebben in zo'n plaats een rechtvaardige te vinden, die toch met zijn broeder de vreugde van een heilige en vredige wandel had kunnen genieten. Het was zo ver met Lot gekomen dat hij de schandelijkste dingen moest voorstellen om de vijanden tevreden te stellen. Zo gaat dat heel vaak. Als men door het verlaten van de weg van God in moeilijkheden komt, dan moet men vaak de toevlucht nemen tot de meest verkeerde dingen. En waarom? Omdat het oog verduisterd en het hart beneveld is, en de Heilige Geest niet werken kan.

Mocht ons dit toch leren om bij de Heer te blijven! En als wij zelf in zo'n toestand zijn, als wij zelf tot deze verkeerde dingen kunnen komen, wat zal dan niet onze invloed op anderen zijn? Dit zien we bij Lot. Toen de engelen hem het oordeel over Sodom hadden aangekondigd, ging hij heen om zijn schoonzonen dit mee te delen en hen te bewegen met hem de stad te verlaten. 'Maar hij was in de ogen van zijn schoonzonen als iemand die grappen maakte' (Gen. 19:14).

Wat een ontzettende gedachte. Zo veel jaren had de gelovige Lot in Sodom gewoond, zonder dat er één man door zijn invloed tot de kennis van God was gebracht; ja zelfs degenen die dagelijks met hem omgingen en aan wie hij zijn dochters had gegeven, geloofden hem niet. En van degenen die wel met hem meegingen, werd zijn vrouw een zoutpilaar en zijn twee dochters werden later de oorzaak van zijn diepe val.

Het is waar, Lot had geen vermaak in de goddeloze wandel van de mensen van Sodom. Integendeel. 'Lot, die zwaar te lijden had door de losbandige wandel van de zedelozen; (want deze rechtvaardige heeft, toen hij in hun midden woonde, dag aan dag [zijn] rechtvaardige ziel gekweld door het zien en horen van [hun] zondige werken)' (2 Petr. 2:7-8). Maar wat gaf dit alles als hij toch op de weg van de zonde bleef doorwandelen?

Abraham hoefde zijn ziel niet te kwellen, hoewel ook hij genoeg goddeloosheid om zich heen zag. Hij was in gemeenschap met God en zich bewust in de weg van God te zijn, en dan kwelt men zijn ziel niet, maar is men verblijd in de Heer, hoewel bedroefd over de zonde. Velen die het als bewijs voor de waarheid van hun Christendom houden dat zij hun ziel kwellen en die dan Lot als voorbeeld aanhalen, vergeten dat hij zijn ziel kwelde omdat hij in gemeenschap met de wereld was. Zij kunnen het er gerust op houden dat het kwellen van hun ziel ook een bewijs is van hun wereldsgezindheid.

Mocht men er aan twijfelen, dat het hart van Lot werkelijk aan Sodom gehecht was, lees dan die ernstige woorden: 'Lot aarzelde echter ...' (Gen. 19:16) nadat de engelen er bij hem op aangedrongen hadden te vertrekken. Hij geloofde de engelen; hij was overtuigd dat het oordeel zou komen, want hij had het zelf aan zijn schoonzonen gezegd; maar zijn hart was niet los van zijn goederen en daarom aarzelde hij.

Arme Lot! Rijk was hij Sodom binnengekomen, arm moest hij het verlaten. Terwijl hij zijn oog liet gaan over zijn bezittingen 'grepen die mannen zijn hand, de hand van zijn vrouw en de hand van zijn twee dochters, omdat de HEERE hem wilde sparen' (Gen. 19:16). En ook toen nog was hij niet genezen; want toen de engelen hem zeiden dat hij zich naar het gebergte moest haasten om zijn leven te redden, antwoordde hij: 'Zie toch, Uw dienaar heeft genade gevonden in Uw ogen, en U hebt Uw goedertierenheid aan mij bewezen om mijn ziel in leven te houden. Ik kan echter niet naar het bergland vluchten, anders haalt het onheil mij in en sterf ik. Zie toch, deze stad is dichtbij genoeg om erheen te vluchten en zij is klein; laat mij toch daar toch heen vluchten (zij is immers klein!) zodat mijn ziel in leven zal blijven' (Gen. 19:19-20).

Hoewel de engelen hem bevelen naar het gebergte te vluchten, weigert hij, en verlangt naar die 'kleine stad' - een klein gedeelte van de wereld. Hij vreesde de dood in de plaats, waarheen de Heer hem zei te gaan. Hoe treurig! Hij scheen zich niet aan God te kunnen toevertrouwen.

Helaas, hij had te lang verwijderd van God geleefd; hij had te lang de lucht van een 'stad' ingeademd, dan dat hij de zuivere lucht van de Goddelijke tegenwoordigheid naar waarde kon schatten en kon leunen op de arm van de Almachtige. Zijn ziel was geheel in verwarring. Zijn aardse rustplaats was vernield en toch kon hij niet door het geloof aan het hart van God rusten. Al datgene waarop hij zijn hoop had gevestigd, was door vuur en zwavel verbrand.

Hij heeft zijn doel gemist; maar het wereldse beginsel dat zo sterk in zijn hart was, behoudt de overhand en hij zoekt zijn schuilplaats in een kleine stad. Maar ook daar is hij niet op zijn gemak; hij verlaat haar en trekt naar het gebergte; en dat doet hij uit bangheid, wat hij op Gods bevel niet had mogen doen.

En dan, zie zijn einde! Zijn eigen kinderen maken hem dronken en in zijn dronkenschap wordt hij het werktuig om de Ammonieten en Moabieten - vijanden van Gods volk - in het leven te roepen. Wat een ernstige les voor ons allen. Ziedaar het einde van een man, wiens hart van de Heer afweek en die zijn vermaak in de wereld zocht.

Laten we daarom de weg in afzondering van de wereld vervolgen. Laten we, terwijl we buiten haar legerplaats verblijven, ons vertroosten met de terugkomst van onze Heer. Dat de waterrijke vlakten toch geen bekoring voor ons mogen hebben. In het licht van de toekomstige heerlijkheid van Christus is de eer en de rijkdom van de wereld van geen waarde. Mochten wij allen bekwaam zijn om, zoals Abraham, in de tegenwoordigheid van de Heer te wandelen en van daar op het schouwspel van verwarring en zonde door het oog van het geloof te zien, als op een toneel waarvan de verwoesting nabij is.

Spoedig zal dit zo zijn. 'De aarde en de werken daarop zullen verbranden' (2 Petr. 3:10). Al datgene, waarover de mensen van deze wereld zo bezorgd zijn, waarnaar zij zich reikhalzend uitstrekken, dat alles zal verbranden. Wie kan zeggen hoe spoedig? Waar is Sodom? Waar is Gomorra? Waar zijn die steden van de vlakte, de steden die eens zo mooi, zo levendig waren? Waar zijn zij nu? Allen verdwenen door het oordeel van God; bedolven onder zwavel en vuur.

De dag is aanstaande, dat de tegenwoordige wereld geoordeeld zal worden. Gelukkig is hij die dit gelooft. Gelukkig is hij die zich van alles wat in de wereld is, afzondert, om in gemeenschap met God te wandelen! Hem zal geen oordeel treffen. Hij zal eenmaal niet op een verloren leven hoeven terug te zien, hij zal hier op aarde al zijn God hebben verheerlijkt en de hemelse zegeningen door het geloof hebben genoten, die in het Vaderhuis zijn onverdeeld en gelukkig eigendom zullen zijn.

En al blijkt het ook uit de geschiedenis van Lot, dat het waarheid is wat er staat geschreven: '[De] Heer weet de Godvrezenden uit de verzoeking te verlossen' (2 Petr. 2:9), zo zijn toch zijn ervaringen ons meegedeeld, opdat wij niet in hetzelfde voorbeeld van wereldsgezindheid en afwijking van God zouden vervallen.

Laten wij ons er voor wachten om te zondigen opdat de genade meer wordt. Er staat geschreven: 'Waakt en bidt, opdat u niet in verzoeking komt' (Matth. 26:41). En ook: 'De wereld gaat voorbij en haar begeerte, maar wie de wil van God doet, blijft tot in eeuwigheid' (1 Joh. 2:17).

H.C. Voorhoeve